

DIRECTIVE

DIRECTIVA 2009/22/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 23 aprilie 2009

privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor

(versiune codificată)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 95,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Directiva 98/27/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor ⁽³⁾ a fost modificată de mai multe ori și în mod substanțial ⁽⁴⁾. Este necesar, din motive de claritate și de coerență, să se codifice directiva menționată.
- (2) Anumite directive, incluse în lista din anexa I la prezenta directivă, stabilesc norme privind protecția intereselor consumatorilor.
- (3) Mecanismele actuale, disponibile atât la nivel național, cât și comunitar, având drept scop să asigure respectarea directivelor menționate, nu permit întotdeauna să se pună capăt, în timp util, încălcărilor care prejudiciază interesele colective ale consumatorilor. Prin interese colective se înțelege acele interese care nu reprezintă doar cumularea intereselor persoanelor cărora le-au fost aduse prejudicii prin încălcarea legii. Aceasta nu aduce atingere acțiunilor în justiție individuale, introduse de persoane care au fost prejudiciate de încălcarea legii.

- (4) În ceea ce privește obiectivul de a determina încetarea practicilor care sunt ilegale, în temeiul dispozițiilor de drept intern aplicabile, eficacitatea măsurilor de drept intern care transpun directivele menționate, inclusiv a măsurilor de protecție care depășesc nivelul cerut de directivele menționate, cu condiția să fie compatibile cu tratatul și să fie permise de respectivele directive, poate fi redusă, în cazul în care respectivele practici produc efecte într-un alt stat membru decât acela în care își au originea.

- (5) Aceste dificultăți pot afecta buna funcționare a pieței interne, acestea având drept consecință faptul că este suficientă mutarea locului de origine al unei practici ilegale într-o altă țară pentru a evita orice formă de aplicare a legii. Acest lucru constituie o denaturare a concurenței.

- (6) Respectivele dificultăți pot diminua încrederea consumatorului în piața internă și pot limita raza de acțiune a organizațiilor reprezentând interesele colective ale consumatorilor sau ale organismelor publice independente, responsabile de protecția intereselor colective ale consumatorilor, prejudiciate de practicile care încalcă dreptul comunitar.

- (7) Practicile respective se extind adesea dincolo de frontierele dintre statele membre. Este nevoie urgentă de un grad de armonizare a dispozițiilor de drept intern menite să impună încetarea practicilor ilegale menționate anterior, indiferent de statul membru în care acestea și-au produs efectele. În ce privește jurisdicția, acest lucru nu aduce atingere normelor de drept internațional privat și convențiilor în vigoare între statele membre, respectând în același timp obligațiile generale ale statelor membre care decurg din tratat, în special cele privind buna funcționare a pieței interne.

- (8) Obiectivul acțiunii propuse poate fi atins numai de către Comunitate. Este, prin urmare, de datoria Comunității să acționeze în acest sens.

⁽¹⁾ JO C 161, 13.7.2007, p. 39.

⁽²⁾ Avizul Parlamentului European din 19 iunie 2007 (JO C 146 E, 12.6.2008, p. 73) și Decizia Consiliului din 23 martie 2009.

⁽³⁾ JO L 166, 11.6.1998, p. 51.

⁽⁴⁾ A se vedea anexa II la partea A.

- (9) Articolul 5 alineatul (3) din tratat obligă Comunitatea să nu facă mai mult decât este necesar pentru a îndeplini obiectivele tratatului. În conformitate cu articolul menționat, particularitățile ordinilor juridice interne trebuie luate în considerare în măsura posibilului, lăsând statelor membre libertatea de a alege între diferite opțiuni cu efect echivalent. Instanțele judecătorești sau autoritățile administrative competente să decidă cu privire la procedurile menționate în prezenta directivă au dreptul să examineze efectele deciziilor anterioare.
- (10) Una dintre opțiuni ar trebui să fie aceea de a solicita unuia sau mai multor organisme publice independente, responsabile în special de protecția intereselor colective ale consumatorilor, să-și exercite dreptul de a introduce o acțiune în justiție, prevăzut de prezenta directivă. Altă opțiune ar trebui să asigure exercitarea respectivului drept de către organizațiile al căror scop este protejarea intereselor colective ale consumatorilor, în conformitate cu criteriile stabilite de legislația internă.
- (11) Statele membre ar trebui să poată alege una dintre aceste două opțiuni sau să le cumuleze prin desemnarea, la nivel național, a organismelor și/sau a organizațiilor calificate în sensul prezentei directive.
- (12) În scopul combaterii încălcărilor intracomunitare, acestor organisme și/sau organizații ar trebui să li se aplice principiul recunoașterii reciproce. Statele membre ar trebui ca, la cererea entităților lor naționale, să comunice Comisiei denumirea și obiectul de activitate al entităților lor naționale calificate să introducă o acțiune în justiție în țara lor, în conformitate cu dispozițiile prezentei directive.
- (13) Este datoria Comisiei să asigure publicarea listei acestor entități calificate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Până la publicarea unei declarații contrare, se presupune că o entitate calificată are capacitate procesuală în cazul în care denumirea sa este inclusă pe lista respectivă.
- (14) Statele membre ar trebui să poată solicita o consultare prealabilă la inițiativa părții care intenționează să introducă o acțiune în încetare pentru a se acorda părâtului posibilitatea de a înceta încălcarea adusă în discuție. Statele membre ar trebui să poată cere ca această consultare prealabilă să aibă loc împreună cu un organism public independent, desemnat de respectivele state membre.
- (15) În cazul în care statele membre au stabilit că ar trebui să existe o consultare prealabilă, ar trebui să fie prevăzut un termen de două săptămâni de la primirea cererii pentru consultare, după expirarea căruia, în cazul în care nu se produce încetarea încălcării, solicitantul să poată sesiza de îndată instanța competentă sau autoritatea administrativă competentă.

- (16) Este necesar să se întocmească un raport de către Comisie privind aplicarea prezentei directive, în special cu privire la domeniul său de aplicare și la modul de desfășurare al consultării prealabile.
- (17) Aplicarea prezentei directive nu ar trebui să aducă atingere aplicării normelor comunitare în domeniul concurenței.
- (18) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor statelor membre privind termenele de transpunere în dreptul național și de aplicare a directivelor menționate în anexa II partea B,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare

- (1) Scopul prezentei directive este de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la acțiunile în încetare menționate la articolul 2, vizând protejarea intereselor colective ale consumatorilor incluse în directivele enumerate în anexa I, în vederea asigurării unei bune funcționări a pieței interne.
- (2) În sensul prezentei directive, o încălcare reprezintă orice act contrar directivelor enumerate în anexa I, astfel cum au fost transpuse în legislația internă a statelor membre, care prejudiciază interesele colective menționate la alineatul (1).

Articolul 2

Acțiuni în încetare

- (1) Statele membre desemnează instanțele judecătorești sau autoritățile administrative competente să decidă asupra acțiunilor introduse de entitățile calificate în sensul articolului 3, vizând:
- (a) încetarea sau interzicerea oricărei încălcări, cu toată diligența necesară și, după caz, în cadrul unei proceduri de urgență;
- (b) după caz, măsuri precum publicarea integrală sau parțială a deciziei, într-o formă adecvată, și/sau publicarea unei declarații de rectificare, în vederea eliminării efectelor persistente ale încălcării;
- (c) în măsura în care sistemul juridic al statului membru în cauză permite acest lucru, condamnarea părâtului găsit vinovat, în cazul neexecutării deciziei în termenul stabilit de instanțele judecătorești sau autoritățile administrative, la plata către stat sau către orice beneficiar desemnat a unei sume fixe pentru fiecare zi de întârziere sau a unei alte sume prevăzute de legislația internă, cu scopul de a se asigura executarea deciziilor.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere normelor de drept internațional privat privind dreptul aplicabil, care este, în mod normal, fie cel al statului membru unde încălcarea își are originea, fie al statului membru în care încălcarea își produce efectele.

Articolul 3

Entități calificate pentru a introduce o acțiune în justiție

În sensul prezentei directive, „entitate calificată” reprezintă orice organism sau organizație care, fiind constituită în mod adecvat, în conformitate cu legislația unui stat membru, are un interes legitim în a asigura respectarea dispozițiilor articolului 1 și, în special:

- (a) unul sau mai multe organisme publice independente, însărcinate în special cu protejarea intereselor menționate la articolul 1, în statele membre în care există asemenea organisme; și/sau
- (b) organizațiile al căror scop este protejarea intereselor menționate la articolul 1, în conformitate cu criteriile prevăzute de legislația internă a acestora.

Articolul 4

Încălcări intracomunitare

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că, în eventualitatea unei încălcări care își are originea în respectivul stat membru, orice entitate calificată dintr-un alt stat membru în care interesele protejate de acea entitate calificată sunt prejudiciate de încălcare poate sesiza instanța judecătorească sau autoritatea administrativă menționată la articolul 2, la prezentarea listei prevăzute la alineatul (3) din prezentul articol. Instanțele judecătorești sau autoritățile administrative acceptă această listă ca dovadă a capacității procesuale a entității calificate, fără a aduce atingere dreptului lor de a examina dacă scopul entității calificate justifică introducerea unei acțiuni în justiție într-un anumit caz.

(2) În sensul încălcărilor intracomunitare și fără a aduce atingere drepturilor acordate altor entități în temeiul legislației interne, statele membre comunică Comisiei, la cererea entităților calificate, faptul că respectivele entități sunt calificate să introducă o acțiune în justiție în temeiul articolului 2. Statele membre informează Comisia cu privire la denumirea și scopul acestor entități calificate.

(3) Comisia întocmește o listă a entităților calificate, menționate la alineatul (2), cu specificarea scopului acestora. Lista este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*; modi-

ficările aduse listei se publică fără întârziere, iar lista actualizată este publicată la intervale de 6 luni.

Articolul 5

Consultarea prealabilă

(1) Statele membre pot introduce sau menține în vigoare dispoziții în conformitate cu care partea care intenționează să introducă o acțiune în încetare poate începe această procedură numai după ce a încercat să determine încetarea încălcării prin consultare fie cu părâtul, fie atât cu părâtul, cât și cu o entitate calificată, în sensul articolului 3 litera (a), a statului membru în care este introdusă acțiunea. Statul membru decide dacă partea care intenționează să introducă o acțiune în încetare trebuie să consulte o entitate calificată. În cazul în care încetarea încălcării nu se produce în termen de două săptămâni de la primirea cererii de consultare, partea interesată poate introduce de îndată o acțiune în încetare.

(2) Normele care reglementează consultarea prealabilă, adoptate de statele membre, sunt notificate Comisiei și sunt publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 6

Rapoarte

(1) La interval de trei ani și pentru prima dată la 2 iulie 2003, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind aplicarea prezentei directive.

(2) În primul raport Comisia examinează în special:

- (a) domeniul de aplicare a prezentei directive în raport cu protejarea intereselor colective ale persoanelor care au o activitate comercială, industrială, artizanală sau o profesie liberală;
- (b) domeniul de aplicare a prezentei directive, determinat în funcție de directivele enumerate în anexa I;
- (c) dacă consultarea prealabilă prevăzută la articolul 5 a contribuit la protejarea eficace a consumatorilor.

După caz, acest raport este însoțit de propuneri în vederea modificării prezentei directive.

Articolul 7

Dispoziții privind o capacitate de acțiune mai extinsă

Prezenta directivă nu împiedică statele membre să adopte sau să mențină în vigoare dispoziții menite să acorde unor entități calificate și oricăror alte persoane interesate o capacitate de acțiune mai extinsă la nivel național.

*Articolul 8***Punerea în aplicare**

Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

*Articolul 9***Abrogarea**

Directiva 98/27/CE, astfel cum a fost modificată prin directiva menționată în anexa II partea A, se abrogă, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere în dreptul național și de aplicare a directivelor menționate în anexa II partea B.

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa III.

*Articolul 10***Intrarea în vigoare**

Prezenta directivă intră în vigoare la 29 decembrie 2009.

*Articolul 11***Destinatari**

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 23 aprilie 2009.

Pentru Parlamentul European

Președintele

H.-G. PÖTTERING

Pentru Consiliu

Președintele

P. NEČAS

ANEXA I

LISTA DIRECTIVELOR PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 1 ⁽¹⁾

1. Directiva 85/577/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1985 privind protecția consumatorilor în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale (JO L 372, 31.12.1985, p. 31).
2. Directiva 87/102/CEE a Consiliului din 22 decembrie 1986 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre privind creditul de consum (JO L 42, 12.2.1987, p. 48) ⁽²⁾.
3. Directiva 89/552/CEE a Consiliului din 3 octombrie 1989 privind coordonarea anumitor acte cu putere de lege și acte administrative ale statelor membre cu privire la desfășurarea activităților de difuzare a programelor de televiziune: articolele 10-21 (JO L 298, 17.10.1989, p. 23).
4. Directiva 90/314/CEE a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite (JO L 158, 23.6.1990, p. 59).
5. Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95, 21.4.1993, p. 29).
6. Directiva 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor în cazul contractelor la distanță (JO L 144, 4.6.1997, p. 19).
7. Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe (JO L 171, 7.7.1999, p. 12).
8. Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (directiva privind comerțul electronic) (JO L 178, 17.7.2000, p. 1).
9. Directiva 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 noiembrie 2001 de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman: articolele 86-100 (JO L 311, 28.11.2001, p. 67).
10. Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum și de modificare a Directivei 90/619/CEE a Consiliului și a Directivelor 97/7/CE și 98/27/CE (JO L 271, 9.10.2002, p. 16).
11. Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori (JO L 149, 11.6.2005, p. 22).
12. Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile pe piața internă (JO L 376, 27.12.2006, p. 36).
13. Directiva 2008/122/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind protecția consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revânzare și de schimb (JO L 33, 3.2.2009, p. 10).

⁽¹⁾ Directivele vizate la punctele 5, 7, 10 și 12 conțin dispoziții speciale cu privire la acțiunile în încetare.

⁽²⁾ Respectiva directivă este abrogată și înlocuită, de la data de 12 mai 2010, cu Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori (JO L 133, 22.5.2008, p. 66).

ANEXA II

PARTEA A

Directiva abrogată și lista modificărilor ulterioare

(menționate la articolul 9)

Directiva 98/27/CE a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 166, 11.6.1998, p. 51).

Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 171, 7.7.1999, p. 12). Numai în ceea ce privește articolul 10

Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 178, 17.7.2000, p. 1). Numai în ceea ce privește articolul 18 alineatul (2)

Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 271, 9.10.2002, p. 16). Numai în ceea ce privește articolul 19

Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 149, 11.6.2005, p. 22). Numai în ceea ce privește articolul 16 alineatul (1)

Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 376, 27.12.2006, p. 36). Numai în ceea ce privește articolul 42

PARTEA B

Termene de transpunere în dreptul național și de aplicare

(menționate la articolul 9)

Directiva	Data-limită de transpunere	Data de aplicare
98/27/CE	1 ianuarie 2001	—
1999/44/CE	1 ianuarie 2002	—
2000/31/CE	16 ianuarie 2002	—
2002/65/CE	9 octombrie 2004	—
2005/29/CE	12 iunie 2007	12 decembrie 2007
2006/123/CE	28 decembrie 2009	—

ANEXA III

TABEL DE CORESPONDENȚĂ

Directiva 98/27/CE	Prezenta directivă
Articolele 1-5	Articolele 1-5
Articolul 6 alineatul (1)	Articolul 6 alineatul (1)
Articolul 6 alineatul (2) primul paragraf prima liniuță	Articolul 6 alineatul (2) primul paragraf litera (a)
Articolul 6 alineatul (2) primul paragraf a doua liniuță	Articolul 6 alineatul (2) primul paragraf litera (b)
Articolul 6 alineatul (2) primul paragraf a treia liniuță	Articolul 6 alineatul (2) primul paragraf litera (c)
Articolul 6 alineatul (2) al doilea paragraf	Articolul 6 alineatul (2) al doilea paragraf
Articolul 7	Articolul 7
Articolul 8 alineatul (1)	—
Articolul 8 alineatul (2)	Articolul 8
—	Articolul 9
Articolul 9	Articolul 10
Articolul 10	Articolul 11
Anexa	Anexa I
—	Anexa II
—	Anexa III